

with partners. They significantly expand the analytical capabilities of the future specialists; increase the effectiveness of making informed decisions.

The aim of the article is to determine the ways of forming the culture of Internet communication of students.

In order to solve the tasks outlined in the article, such research methods as analysis, comparison and generalization of scientific literature were used.

As a result of the research, means for business communication on the Internet have been allocated: E-mail – a typical off-line communication service; World Wide Web (WWW) – the most developed part of the Internet direct communication service; FTP – the file transfer protocol; Gopher, WAIS – the most widely used means of searching for information on the Internet; Telnet – remote access; electronic message boards; Usenet news or teleconferences; mailing lists; electronic databases – a unique source of information that is grouped by subject; electronic exchange; chat. The article gives recommendations on the use of these means. The possibilities of Internet communication are revealed: the absence of borders and psychological risk, the construction of one's own identity, changing of ways of self-presentation, reduction of the sensitivity of emotional influence, promotion of personal development, communicative openness and tolerance, professional character, the need to adhere to the norms of netiquette.

The practical results of the research can be used by teachers, methodologists in the process of teaching pedagogical, philological and methodological courses in higher education institutions, can serve as the basis for special courses, special seminars, be used in writing textbooks, methodological guides and recommendations, when writing course papers, diplomas, master's research works, be used in distance education, at training courses for teachers, in post-graduate pedagogical education, at schools, gymnasiums, lyceums.

Key words: *communication, business communication, culture of business communication, Internet culture, Internet communication, Internet environment, means of Internet communication.*

УДК 378.147

Лариса Васильєва

Миколаївський національний університет
імені В. О. Сухомлинського
ORCID ID 0000-0002-9027-8350
DOI 10.24139/2312-5993/2017.07/048-058

ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ДО ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

У статті висвітлено практичний досвід формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технології дистанційного навчання у професійній діяльності шляхом моделювання такої діяльності протягом навчання у ВНЗ і залучення студентів-музикантів до розробки й оформлення персонального веб-ресурсу викладача та змісту дистанційного курсу. Сформульовано характеристики рівнів сформованості вказаної готовності та педагогічні умови щодо тривання формувального експерименту. Отримані результати засвідчили ефективність запропонованої програми практичного опанування технології дистанційного навчання, що може сприяти її введенню у програму методичної підготовки бакалаврів та магістрів музичного мистецтва.

Ключові слова: технологія дистанційного навчання, учитель музичного мистецтва, дистанційний курс.

Постановка проблеми. У національній доктрині розвитку освіти XXI ст. зазначено, що пріоритетом її розвитку є впровадження сучасних інформаційних технологій, які забезпечують доступ до мережі високоякісних баз даних, розширюють можливості сприйняття складної інформації [7]. Одним із утілень цієї концепції стало дистанційне навчання, активно впроваджуване протягом останніх років в усі ланки освіти – від початкової до післядипломної.

Дистанційне навчання як один із засобів фахової підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва на сьогоднішній день залишається недостатньо розвиненим. Програма фахової підготовки бакалавра музичного мистецтва складається із музично-педагогічного та музично-виконавського блоків. У першому з них елементи технології дистанційного навчання використовуються активніше, ніж у другому. Складнощі в упровадженні технології дистанційного навчання до другого блоку пов'язані з його значними відмінностями від традиційних методик викладання музичних дисциплін, основою яких є безпосередній контакт викладача і учня.

Музично-теоретичні та музично-історичні дисципліни (теорія музики, сольфеджіо, гармонія, аналіз музичних творів, поліфонія, історія зарубіжної та української музики тощо) знаходяться, на нашу думку, на межі двох блоків. З одного боку, вони є складовою власне музичної підготовки, сприяючи всебічному формуванню музиканта, з іншого – вони придатні до впровадження елементів дистанційного навчання, про що свідчить аналіз Internet-джерел.

Аналіз актуальних досліджень. Технології дистанційного навчання – достатньо розроблена ланка сучасної педагогічної думки: досліджені його теоретичні основи, особливості впровадження у вищій школі, вплив мобільного навчання на систему педагогічної освіти, особливості використання освітніх навчальних платформ і середовищ, підходи до створення дистанційного курсу та використання мультимедіа при викладанні різних дисциплін.

Питанню музичного дистанційного навчання також приділяється увага науковців. Комунікативні властивості й можливості Internet, аналіз Web-сторінок та перспективи застосування мультимедійних технологій навчання в музичних навчальних програмах висвітлені у працях В. Дутчак [3] та Ю. Волощука [1]. Створенню навчальних комп'ютерних програм для викладання різних музично-теоретичних предметів присвячені роботи І. Гайденко [2], І. Красильнікова [4–6]. Науковцями окреслене коло технічних, психологічних, правових, методичних проблем дистанційного онлайн-викладання музичних дисциплін [8].

Освітньо-кваліфікаційна характеристика вчителя музичного мистецтва включає компетентність випускника педагогічного вишу щодо застосування технології дистанційного навчання у власній професійній діяльності. Це передбачає, на наш погляд, не лише впровадження в навчальний процес вишу дистанційних курсів, опановуючи які студент залишається пасивним учасником, але й активне залучення студентів до розробки та оформлення змісту відповідних курсів, створення їхніх окремих елементів. Відомості щодо такого підходу не набули достатнього оприлюднення в науковій літературі.

Мета статті – висвітлення набутого нами практичного досвіду формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технології дистанційного навчання у власній професійній діяльності на основі залучення їх до розробки і оформлення змісту дистанційного курсу з аналізу музичних такі.

Методи дослідження. У процесі дослідження ми використовували наступні емпіричні методи: анкетування (студентів щодо рівня їхнього володіння інформаційно-комп'ютерними технологіями), порівняння (навчальних планів бакалаврів та магістрів музичного мистецтва щодо відсотку викладання в них навчальних дисциплін із застосуванням технології дистанційного навчання). Нами були також використані експериментально-теоретичні методи: гіпотетичний (щодо залучення студентів до розробки дистанційного курсу та створення персонального веб-ресурсу як фактора підвищення ефективності опанування ними технології дистанційного навчання), аналіз (навчальних планів та освітнього контенту спеціальності «музичне мистецтво» у МНУ ім. В. О. Сухомлинського) та експериментально-практичні (формувальний експеримент).

Виклад основного матеріалу. Готовність учителя до використання технології дистанційного навчання Н. Ручинська розуміє як складну динамічну якість особистості педагога, яка характеризується певним рівнем сформованості і функціонуванням в єдності мотиваційно-змістової, діяльнісно-інтеграційної, творчої компонент і визначає рівень його підготовленості до використання технології дистанційного навчання у професійній діяльності [9].

Ми розуміємо мотиваційно-змістову компоненту як таку, що інтегрує в собі мотиви, інтереси, потреби та ціннісні орієнтації майбутнього вчителя музичного мистецтва, які відображають усвідомлення ним соціальної, професійної та особистісної значущості технології дистанційного навчання на сучасному етапі розвитку музичної освіти, розуміння необхідності їх застосування у професійній діяльності, психологічну готовність використовувати дані технології при розв'язуванні професійних завдань.

Діяльнісно-інтеграційна компонента відображає практичну готовність майбутнього вчителя музичного мистецтва до роботи в

інформаційному середовищі, а саме: вміння поєднувати елементи технології дистанційного навчання для успішної реалізації професійних потреб, будувати власний освітній процес на основі технології дистанційного навчання; загальні вміння комбінувати готові електронні продукти у професійній діяльності: електронні текстові документи різних форматів, електронні текстові документи з графічними елементами, малюнками тощо; практичні вміння й навички проектувати, створювати і поєднувати власні презентації, відео- та аудіо-фрагменти; методичні навички аналізу та підтримки тематичного обговорення в умовах форуму та чату; особистісно-професійні якості, які сприяють підвищенню результатів освітнього процесу; технологічні вміння підтримувати професійні групи та роботу в них в умовах соціальних мереж.

Творча компонента готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до використання технології дистанційного навчання передбачає: сформованість вміння індивідуалізувати освітній процес в умовах єдиного навчального ресурсу; здатність до аналізу та корекції освітнього рівня за допомогою технології дистанційного навчання; здатність керувати освітнім процесом на відстані засобами технології дистанційного навчання.

Готовність майбутніх учителів музичного мистецтва до використання технології дистанційного навчання розуміється нами як наявність професійних компетентностей щодо використання вказаної технології, а також переконань, професійної пам'яті, мислення, педагогічної спрямованості думки, що забезпечує успішне виконання професійних функцій.

Нами було визначено три рівні сформованості готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до використання технології дистанційного навчання в подальшій професійній діяльності – достатній, середній, високий та характеристики кожного рівня відповідно до описаних вище компонент. Так, достатній рівень передбачає знання студентом основних складових технології дистанційного навчання, усвідомлення необхідності отримання нових знань із питань використання технології дистанційного навчання у професійній діяльності; прагнення набути відповідних навичок; володіння понятійним апаратом щодо можливостей технології дистанційного навчання; вміння працювати з інформацією в електронному вигляді (текстовими документами, таблицями, рисунками, презентаціями, анкетами); застосування в навчальній діяльності комунікаційних засобів мережі Інтернет (електронної пошти, тематичних форумів і чат-конференцій).

Середній рівень готовності відображає вміння майбутніх учителів музичного мистецтва самостійно використовувати та вільно поєднувати елементи технології дистанційного навчання, а саме: поєднувати готові електронні програмні продукти (електронні текстові документи різних форматів, електронні текстові документи з графічними), створювати та

поєднувати відео та аудіо фрагменти; аналізувати та підтримувати тематичні обговорення в умовах форуму та чату; підтримувати в умовах соціальних мереж професійні групи та роботу в них.

Високий рівень готовності характеризується вмінням самостійно створювати та вдосконалювати елементи технології дистанційного навчання, зокрема, щодо персонального веб-ресурсу: добирати оптимальний дизайн, методично грамотно формувати освітній контент, здійснювати потематичне формування внутрішньо курсових форумів та чат-конференцій, формувати тестову та анкетну бази, удосконалювати та оновлювати контент.

З метою визначення наявного рівня сформованості готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технології дистанційного навчання нами було проаналізовано особливості використання дистанційних курсів у навчальному процесі бакалаврів спеціальності «Музичне мистецтво» МНУ ім. В. О. Сухомлинського. Проаналізувавши навчальні плани, ми виявили, що на першому курсі всі студенти вивчають музичну інформатику та в її межах курс «Як навчати дистанційно», отримуючи базові знання та вміння щодо використання Інтернет-технології для власного навчання (отримують навички роботи в дистанційному курсі, особливості опанування електронної лекції, виконання електронної практичної та лабораторної роботи). Надалі, на 2–4 курсах кількість фахових музичних дисциплін, у викладанні яких застосовуються інформаційно-комп'ютерні технології, збільшується із 25 % до 63 % (музично-теоретичні дисципліни, історія зарубіжної та української музики, основи наукових досліджень, методика музичного виховання, креато (арт) технології, світова художня культура тощо). У магістратурі 75 % музичних навчальних дисциплін викладаються із застосування елементів дистанційного навчання.

Викладачі кафедри музичного мистецтва пропонують студентам у своїх дистанційних курсах такі форми роботи: засвоїти матеріал електронної лекції, переглянути презентації або відео за різними питаннями лекційного курсу, прослухати лекції на певні теми провідних викладачів інших університетів, що є у відкритому доступі в мережі Інтернет, проаналізувати фрагменти відкритих занять провідних викладачів музичного мистецтва, що є в записах, прослухати музичні твори, переглянути художні твори або їх фрагменти (за гіперпосиланнями), відповісти на запитання для рефлексії після кожної частини лекції, виконати практичні та творчі завдання, надіславши відповіді викладачеві в електронному вигляді, перевірити свої знання, розв'язавши тестові завдання різних рівнів складності. За необхідності, викладачі кафедри консультують студентів он-лайн у форумах, чатах, бесідах, групах.

Порівнявши форми роботи, запропоновані студентам у дистанційних курсах із описаними вище критеріями та рівнями готовності майбутніх

учителів музичного мистецтва до використання технології дистанційного навчання у власній професійній діяльності, ми дійшли висновку, що навчальний процес на кафедрі музичного мистецтва МНУ ім. В. О. Сухомлинського спрямований на забезпечення достатнього та середнього рівня підготовки студентів до використання технології дистанційного навчання в майбутній професійній діяльності.

Наші висновки підтвердилися анкетуванням студентів, яке показало, що вони активно використовують основні складові технології дистанційного навчання у власній навчальній діяльності та педагогічній практиці в загальноосвітній школі, усвідомлюють необхідність отримання нових знань з питань використання технології дистанційного навчання в професійній діяльності, активно працюють із інформацією в електронному вигляді, застосовують у навчальній діяльності засоби Інтернет-комунікації. Студенти старших курсів активно поєднують елементи технології дистанційного навчання у власній навчальній діяльності, підтримують тематичні обговорення в умовах форуму та чату, підтримують мережеві професійні групи та роботу в них. Однак, протягом навчання у ВНЗ студенти не залучаються до створення, розробки або наповнення персонального викладацького веб-ресурсу, отже, не можуть бути готові до професійної діяльності на високому рівні.

Для забезпечення ефективності процесу формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до використання технології дистанційного навчання нами були визначені певні педагогічні умови, зокрема: наявність чіткого цілепокладання викладачів та студентів, комп'ютеризація навчального процесу з фахових музичних дисциплін, упровадження засобів дистанційного навчання в процес фахової музичної підготовки, опанування майбутніми вчителями музичного мистецтва технології та засобів дистанційного навчання, ретельний добір змісту навчально-методичного матеріалу для дистанційного навчання, створення сприятливого інформаційно-методичного середовища, застосування мережевих технологій дистанційного навчання як середовища взаємодії професорсько-викладацького складу кафедри музичного мистецтва та студентів.

У формувальному експерименті взяли участь студенти 4 курсу денної форми навчання спеціальності «музичне мистецтво» МНУ ім. В. О. Сухомлинського в кількості 20 осіб. Вони склали контрольну та експериментальну групи (по 10 осіб кожна), сформовані за власним вибором студентів – вивчати курс аналізу музичних творів за традиційною методикою (лекції, практичні, семінарські заняття, самостійна робота) або бути залученими до розробки відповідного дистанційного курсу та персонального веб-ресурсу викладача. Вибір студента не впливав на показники його успішності з даної навчальної дисципліни. У сформованих групах було проведене вступне анкетування, яке засвідчило, що,

незважаючи на вищий рівень підготовки студентів контрольної групи до використання інформаційно-комп'ютерних технологій для різних видів навчальної діяльності, середні арифметичні показників по групах майже однакові (таб. 1):

Таблиця 1.

Результати вхідного анкетування студентів

Групи	Експериментальна група			Контрольна група		
	достатній	середній	високий	достатній	середній	високий
Використання ІКТ у повсякденній діяльності	30 %	44 %	25 %	28 %	45 %	27 %
Використання ІКТ для реалізації навчальних завдань	32 %	42 %	26 %	26 %	48 %	26 %
Використання ІКТ у навчальній діяльності	31 %	43 %	26 %	27 %	49 %	24 %
Середнє за рівнями	31 %	43 %	25,6 %	27 %	47,3 %	25,6 %
Середнє по групі	33,2 %			33,3 %		

З метою вдосконалення рівня підготовки студентів-музикантів до використання технології дистанційного навчання нами було розроблено експериментальну програму, яка передбачала:

1. Знайомство студентів із програмним забезпеченням для дистанційного навчання (HTML-сторінками, системами управління навчанням, системами управління навчальним контентом, критеріями вибору програмних засобів, платформи для проведення online-конференцій, вебінарів, тренінгів, найпоширенішими освітніми платформами, зокрема із Moodle). Вивчаючи можливості цієї системи, студенти опановували «соціальну конструктивну педагогіку», основний принцип якої, втілений у Moodle, полягає в отриманні знань за допомогою дії і залученні студентів до процесу їх формування. Зокрема, студенти вчилися розмежовувати права доступу своїх одногрупників до навчальних матеріалів, створювати і проводити он-лайн курси, вести звітність і статистику навчання, контролювати й оцінювати рівень знань одногрупників, створювати опитувальники. Студентам було також запропоновано визначити переваги та недоліки системи Moodle з точки зору їх як студентів, і з точки зору їх як викладачів.

2. Опанування методики створення та вдосконалення елементів технології дистанційного навчання на основі персонального веб-ресурсу (особливості оформлення електронної текстової лекції, введення до неї інтерактивних елементів, гіперпосилань, правила підготовки електронних

текстових матеріалів, вимоги щодо оформлення аудіовізуальних матеріалів, особливості навчальних відеоматеріалів, структуру веб-ресурсу (гіперпосилання, глосарій, журнал, лекція, завдання, тести, тематичні форуми, чати, семінари), електронні навчально-методичні комплекси).

3. Залучення студентів до розробки персонального веб-ресурсу викладача (розробка та розміщення презентації викладача, підготовка тексту та запис відео звернення щодо дисципліни «Аналіз музичних творів», розміщення відео звернення, добір оптимального дизайну персонального веб-ресурсу), формування освітнього контенту (розробка фрагментів лекцій, текстово-графічних матеріалів, запитань для рефлексії, завдань для самостійної роботи, презентацій за певними темами, завдань до лабораторних та практичних робіт, творчих завдань, добір матеріалів для прослуховування, розміщення відповідних посилань у курсі, створення глосарію, тестів різних рівнів тощо), здійснення потематичного формування внутрішньо курсових форумів та чат-конференцій, тестової та анкетної бази, індивідуалізація освітнього процесу в умовах єдиної навчальної платформи (аналіз, коригування та часткове керування на відстані освітнім процесом своїх однокласників).

4. Участь у розробці деяких видів дистанційних занять з урахуванням їхніх особливостей. Так, демонстраційне заняття за курсом відіграє рекламну роль, містить виграшні теми й види діяльності за курсом. Основне завдання, яке ставилося перед студентами – привернути увагу колег, забезпечити їхню мотивацію до навчання. Вступне заняття за курсом має ввести у проблематику предмету, спиратися на історію або особистий досвід, містити огляд майбутніх занять, охопивши дисципліну в цілому. Індивідуальне заняття-консультація передбачає можливі запитання, проблеми, шляхи пошуку відповідей на них. При розробці таких занять студенти мали враховувати індивідуально-типологічні особливості молоді студентського віку. Чат-заняття має проводитися в реальному часі і в спільному місці в мережі Інтернет. Студентам необхідно було заздалегідь передбачити регламент заняття і проблемні питання для різних його етапів. При проведенні такого заняття, студентам пропонувалося зберегти його протокол. Веб-заняття проводиться за допомогою телекомунікаційних засобів. Вони можуть бути дуже різноманітні: дистанційні заняття на основі веб-квестів, конференції (веб-форуми), ділові ігри, практикуми.

Студенти контрольної та експериментальної груп також вивчали навчальні дисципліни «Основи наукових досліджень», «Методика музичного виховання», «Креато(арт) технології», «Світова художня культура» за змішаною формою (із залученням дистанційних елементів), однак не долучалися до розробки відповідних дистанційних курсів.

Після закінчення формувального експерименту нами було проведено повторне анкетування студентів контрольної та експериментальної груп (табл.2):

Таблиця 2

Показники ефективності методики формування готовності студентів-музикантів до використання технології дистанційного навчання

Рівні готовності (середнє)	Експериментальна група			Контрольна група		
	До експерименту	Після експерименту	Приріст	До експерименту	Після експерименту	Приріст
Достатній	31 %	16 %	-15	27 %	17 %	-10
Середній	43 %	38 %	-5	47,3 %	38,9 %	8,4
Високий	25,6 %	46,6 %	20	25,6 %	24 %	1,6

З таблиці 2 видно, що в експериментальній групі відбулося суттєве зменшення відсотку студентів, які використовують ІКТ, зокрема технології дистанційного навчання на достатньому та середньому рівні і, відповідно, збільшилася кількість студентів, які володіють ІКТ на високому рівні.

У контрольній групі також відбулося зменшення відсотку студентів достатнього рівня і збільшення відсотку студентів середнього та високого рівня ІКТ-підготовки, проте цифра загального приросту вдвічі менша, а приросту щодо високого рівня – у 12,5 разів менша, ніж в експериментальній групі.

Результати експериментального дослідження дозволили сформулювати методичні рекомендації для майбутніх учителів музичного мистецтва щодо створення навчально-методичного веб-ресурсу, які містять у собі: поради щодо оформлення структурних елементів персонального веб-ресурсу науково-педагогічного працівника й необхідності передбачити роботу студента з кожним із цих елементів; принципи оформлення електронних лекцій; рекомендації щодо врахування психологічних чинників ефективного сприйняття інформації, у тому числі з монітору; поради щодо створення мультимедійних презентацій як поширеного засобу унаочнення інформації в дистанційному курсі; рекомендації щодо складання тестових завдань різного формату.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Дистанційному навчанню музичних дисциплін присвячено чимало публікацій і практичних розробок. Дистанційні курси, тренажери, комп'ютерні програми залишають за студентом роль пасивного учасника, споживача готового продукту. Як наслідок – студент підготовлений до використання технології дистанційного навчання на середньому рівні. Для формування високого рівня готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до використання технології дистанційного навчання у власній професійній діяльності необхідно змоделювати таку діяльність в умовах

навчання у виші. Шляхом вирішення проблеми, на наш погляд, є залучення студентів до розробки та оформлення змісту дистанційного курсу, персонального веб-ресурсу викладача та моніторингу навчального процесу однокласників, що передбачено в складеній нами програмі. Зміни, які відбулися в експериментальній групі, підтвердили ефективність запропонованої програми формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до використання технології дистанційного навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Волощук, Ю. (2004). Навчальний курс «Історія скрипкового виконавства» у контексті розвитку інформаційних технологій. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*, 35, 255–262 (Voloshchuk, Yu. (2004). The course "History of violin performance" in the context of information technology development. *Pyotr Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine Scientific Bulletin*, 35, 255–262).
2. Гайдено, І. А. (2002). Особливості створення музичного твору за допомогою сучасної комп'ютерної техніки. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*, 21, 113–121 (Haidenko, I. A. Features of creating a musical composition with the help of modern computer technology. *Pyotr Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine Scientific Bulletin*, 21, 113–121).
3. Дутчак, В. (2009). Інтернет як комунікативний засіб співпраці бандуристів світу. *Музикознавчі студії: Наукові збірки Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка*, 21, 14–21 (Dutchak, V. The Internet as a communicative tool for the collaboration of bandura players in the world. *Music studies: Mykola Lysenko Lviv National Musical Academy Scientific collections*, 21, 14–21).
4. Красильников, І. М. (2007). *Электромусыкальные инструменты*. М.: ООО МЦ «Искусство и образование» (Krasilnikov, I. M. (2007). *Electromusical instruments*. Moscow: ООО МС "Art and education".
5. Красильников, І. М. (2004). *Синтезатор и компьютер в музыкальном образовании. Проблемы педагогики электронного музыкального творчества*. М.: Библиотечка журнала «Искусство в школе» (Krasilnikov, I. M. (2004). *Synthesizer and computer in music education. Problems of the pedagogy of electronic musical creativity*. Moscow: Library of the journal "Art in school".
6. Красильников, І. М. (2007). *Электронное музыкальное творчество в системе художественного образования*. Дубна: Феникс+. (Krasilnikov, I. M. (2007). *Electronic musical creativity in the system of art education*. Dubna: Feniks+).
7. *Національна доктрина розвитку освіти (National Doctrine of Education Development)* (2002). Retrieved from: http://zpl.org.ua/sites/default/files/documents/nacionalna_doktrina_rozvitku_ositi.pdf
8. Некоторые проблемы дистанционного онлайн-преподавания музыкальных дисциплин. Режим доступа: <http://herbalogya.ru/music/vocal/dist-obr.php>. (Some Problems of Remote Online Teaching of Music Disciplines. Retrieved from: <http://herbalogya.ru/music/vocal/dist-obr.php>).
9. Ручинська, Н. С. (2013). *Формування готовності викладачів закладів післядипломної педагогічної освіти до використання технологій дистанційного навчання* (автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04). Херсон (Ruchynska, N. S. *Formation of the readiness of teachers of institutions of postgraduate pedagogical education for the use of distance learning technologies* (PhD thesis abstract). Kherson).

РЕЗЮМЕ

Васильева Лариса. Опыт формирования готовности будущего учителя музыкального искусства к использованию технологии дистанционного обучения.

В статье освещен практический опыт формирования готовности будущих учителей музыкального искусства к использованию технологии дистанционного обучения в профессиональной деятельности путем её моделирования в процессе обучения в вузе, привлечения студентов-музыкантов к разработке и оформлению персонального веб-ресурса преподавателя и содержания дистанционного курса. Сформулированы характеристики уровней сформированности указанной готовности и педагогические условия формирующего эксперимента. Полученные результаты показали эффективность предложенной программы практического освоения технологии дистанционного обучения, что может способствовать ее введению в программу методической подготовки бакалавров и магистров музыкального искусства.

Ключевые слова: технология дистанционного обучения, учитель музыкального искусства, дистанционный курс.

SUMMARY

Vasylieva Larisa. The article shows the experience of forming of the future musical art teachers's readiness to use the distance learning technology.

The article is about practical experience of forming of the future musical art teachers's readiness to use the distance learning technology. In the process of research, we used empirical methods: questioning students of the specialty "musical art" Mykolaiv V. O. Sukhomlynskyi national university on the level of their knowledge of information and computer technologies, comparison of curricula of bachelors and masters of musical art to identify the number of disciplines in which elements of distance learning technology are used. We also used experimental and theoretical methods: the hypothesis that attracting students to the development of a distance course and the creation of a personal web resource will be a factor in improving the efficiency mastering of distance learning technology by students-musicians, the analysis of curricula and educational content of the specialty "musical art" in Mykolaiv V. O. Sukhomlynskyi national university. Among the experimental-practical methods we used a forming experiment.

In the process of research, we came to the conclusion that for the effective formation of the readiness of the teacher of musical art to use distance learning technology in the process of future professional activity, it is necessary to simulate such activity in the conditions of studying at the university. For example, involving students in the development and design of the content of a distance course, teacher' personal web resource and monitoring of the learning process of classmates.

Our experimental program included the activities listed above, as well as development of lecture fragments, creation of presentations on selected topics, reflection issues, test and creative tasks, compilation of a dictionary of terms, a library and links to it in the relevant topics of the distance course, theory and practice of management thematic chat-conferences, development of separate types of distance learning.

The results of the research showed that the students who took part in the development and introduction of the distance course in the learning process began to use information and computer technologies more actively and more confidently in their own activities. Thus, the proposed program of mastering the technology of distance learning can become part of the methodological training of bachelors and masters of musical art.

Key words: technology of distance learning, teacher of musical art, distance course.